

LSS- vad omfattar lagen? Vad innebär de utredningsförslag som är på remiss just nu?

Webbinarium Svenska Downföreningen 19 okt 2020

- Introduktion om LSS-lagen
- Vad har hänt i debatten om LSS de senaste åren?
- LSS-utredningens förslag som är på remiss just nu
  - Vad pågår för lagändringar i LSS?
  - Kvarstående utmaningar

Mikael Klein, Funktionsrätt Sverige

Anna Brandström Svenska Downföreningen

LSS – en viktig lag!

En grupp tvångsintagna på Vipeholms sjukhus för sinnesslöa,
Lund 1949 (Forum för levande historia, Bild: Thomas Olsson)

LSS – en viktig lag!

Institutioner, sjukhem och mentalsjukhus avvecklades under 1960-talet

Omsorgslagen (1968) viktigt steg med normaliseringsprincipen, ”att leva som andra”, mindre enheter för boende, integrering i samhället.

LSS- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993) byggde vidare på Omsorgslagen och utökades till fler grupper. Personlig assistans blev en ny stödinsats.

LSS bärande principer

- skall främja **jämlikhet i levnadsvillkor** och **full delaktighet i samhällslivet**.
- målet skall vara att den enskilde får möjlighet att **leva som andra**.
- verksamheter enligt denna lag skall vara av **god kvalitet** och vara grundad på **respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet**.
- den enskilde skall i största möjliga utsträckning ges **inflytande och medbestämmande** över insatser som ges.
- kvaliteten i verksamheten skall **systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras**.

LSS personkrets: Tre grupper

1. Utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. Hjärnskada
3. Andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder

Totalt ca 75.000 personer omfattas av LSS, varav de flesta i den första personkretsgruppen (Socialstyrelsen 2019: 66.514, 2.089, 6.446 pers)

LSS tio olika insatser

1. Rådgivning och annat personligt stöd
2. Personlig assistans
3. Ledsagarservice
4. Kontaktperson
5. Avlösarservice i hemmet
6. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år
8. Boende i familjehem för barn
9. Bostad med särskild service för vuxna
10. Daglig verksamhet

Lär mer om LSS

HEJAOLIKA.se

k ...

Home / LSS-skolan

LSS-skolan

LSS SKOLAN

Vad är att leva som andra?

Vad är goda levnadsvillkor?

Vad är god Kvalité?

Vilka har rätt till insatserna?

FUB För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning

Lättläst

Rapport

500 röster om LSS

En inblick i verkligheten, från norr till söder

Eva Borgström

Utvecklingen av LSS

- Förändrad rättstillämpning under lång tid
- Försäkringskassan och kommuner driver fram prejudicerande domar
- Debatt om fusk och skenande kostnader (mest personlig assistans)
- Regleringsbrev till Försäkringskassan dec 2015
- Direktiv till LSS-utredning maj 2016 med fokus på kostnadsbesparingar

Försämringar lyfts i massmedia (2017)

LSS-utredningen uppmärksammas (2018)

LAM TILLOPP
Onsdag 7 mars 2018
ÅRETS DAGSTÖNING 2018
Lars Lindström

START NOJE SPORT TV LIVSSTIL PODCAST KULTUR LEDARE VÄDER

Statsministern tar avstånd från hårt kritiserade utkast som regeringens utredare testat i en expertgrupp.
Foto: ALEX LJUNGDAHL

Stefan Löfven avvisar kritiserade assistansutkast

Publicerad 21 feb 2018 kl 08.26

Rekommendera 1027 | Tweeta | Dela | Mejla

Framtiden för den statliga assistansersättningen och andra stöd för funktionshindrade pressar åter regeringen.
Statsministern tar avstånd från hårt kritiserade utkast som regeringens utredare testat i en expertgrupp, om barn och äldres assistans.

ETC

Förminskande att skylla på någons ålder

KRÖNIKA **JENNY DAMBERG**. Det är handlingarna, eller i Heimersons fall, åsikterna, som är problemet. Åldern är varken orsak eller ursäkt.

NYHETER LEDARE **DEBATT** KRÖNIKA KULTUR & NOJE LÄS SOM PDF PRENUMERERA

DEBATT..

© 2018-02-25 01:20

Det är upp till bevis för regeringen om LSS

Vi tror inte på att vår regering vill rulla tillbaka en av de viktigaste sociala reformerna i vår tid. Vi tror inte på att Socialdemokraterna vill vara det parti som återinför institutionsboenden, passivisering och utfrysning av människor för deras kroppars skull.

Rekommendera 168 | Dela | Tweeta | Mejla | Skriv ut

Annons

Det har gått ett utrop genom den svenska funktörörelsen den senaste veckan. Chock, oro och besvikelse belägrar samtalet bland dem som berörs av LSS-utredningens preliminära förslag. Liv riskerar att slås i spillror.

LSS-utredningen väntas vara klar först i oktober, men redan nu cirkulerar några av de möjliga förslagen i medierna. De innebär att barn under tolv år och äldre över 80 år inte längre blir berättigade till assistans enligt LSS. Istället ska äldre få hjälp av hemtjänsten och barn med större vårdbehov få hjälp i hemmet.

LSS är en frihetsreform som ger människor med assistansbehov möjligheten att leva ett aktivt liv, utanför hemmet. Möjligheten att ha jobb, bidra till samhället, studera, träffa vänner, delta i kulturlivet, gå på restaurang

LSS blir en valfråga 2018

Funktionsrätt Sverige

Tänk om du var beroende av samhällets stöd för att leva ett självständigt liv?

Tryck på Esc för att stänga helskärmen

Funktionsrätt Sverige

Titta senare Dela

Tänk om du var beroende av samhällets stöd för att leva ett självständigt liv?

0:03 / 0:46

YouTube

Valet 2018
handlar om
funktionsrätt!

Det är en fråga om jämlikhet
– en ödesfråga för oss alla.

Funktionsrätt Sverige

LSS blir en valfråga 2018

Centern sågas i ny utredning – Liberalerna bäst

Sofia Clason | Metro | Publicerad: 19 Aug 2018

”Vi måste återställa LSS-reformen”, säger Jan Björklund (L).

Foto: IBL, Wikimedia Commons

Frågan om LSS har upprört svenskarna. Nu har förbundet Funktionsrätt Sverige analyserat partiernas förmåga att göra något åt krisen. Där rankas liberalerna som bäst. Centern hamnar längst ned – och pudlar efter

KARRIÄR Ekonomi:
Så får ni ut mest på
föräldraledigheten

metro

**CENTERN
SÄMST
PÅ LSS**

»De har slarvat
med svaren«

SVERIGES STÖRSTA TIDNING

LSS-utredningen sågas (10 jan 2019)

facebook [Registrera dig](#) E-post eller tele

 Funktionsrätt Sverige
10 januari 2019 · 🌐

”Vi menar att förslagen strider emot intentionerna i LSS som ju handlar om självbestämmande, goda levnadsvillkor och att kunna leva som andra. Jag tror inte att förslagen kommer att genomföras. Politiken är inte intresserad av att genomföra de här försämringarna. För den kommande regeringen gäller det tvärtom att arbeta för att återställa rättigheterna i LSS”, säger Mikael Klein, i TV4:s Efter fem.

4 Kategorier ▾ Alla program A-Ö Nyheter Kanaler [Prova utan reklam på C More](#) [Skaffa konto](#) [Logga in](#) [Vad vill du](#)

EFTER FEM
TORSDAG

UTREDNINGEN OM LSS KLAR IDAG
Mikael Klein: "Vi inom funktionsrättsrörelsen är mycket kritiska"

Januariavtalet (11 jan 2019)

64. Säkerställ att den personliga assistansen och assistansersättningen präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet.

Alla som har rätt till stöd ska få det. Rätt till assistans för egenvård, inklusive andning och sondmatning, ska återställas.

Rätten till assistans för behov av tillsyn ska stärkas.

Definitionen av normalt föräldraansvar ska smalnas av. Tillsätt en ny assistansutredning för att säkra detta. (Utredning 2019. Ny lagstiftning från 2021).

Utred också frågan om huvudmannskapet för den personliga assistansen. (Utredning 2021. Eventuell ny lagstiftning under nästa mandatperiod.)

LSS-utredningens förslag

- **Barn upp till 16 år** ska inte kunna få personlig assistans, istället en ny kommunal insats med tonvikt på omvårdnad.
- **Personer med behov som kräver ingående kunskap** ("femte grundläggande behovet") ska inte kunna få personlig assistans.
- **Personer med omfattande assistansbehov** ska få max 15 timmar i veckan utöver de grundläggande behoven.
- Olika förslag kring LSS "övriga nio insatser", otillräckligt utredda.

LSS-utredningens nu på remiss

- Utredningen sändes oväntat ut på remiss av regeringen i juni 2020
- Remisstid till den 12 november
- Funktionsrätt Sveriges remissyttrande klart inom kort
- Alla förbund uppmanas skriva egna remissyttranden
- Svenska Downföreningen kommer att ansluta till Funktionsrätt Sveriges yttrande och också skriva ett eget.

Vad pågår för lagändringar i LSS?

- Lagändring 1 juni 2020 om att andning och sondmatning ska räknas som grundläggande behov.
- Ny pågående utredning till 2021 om förstärkt personlig assistans, ser över egenvård, normalt föräldraansvar samt stödet till personer som kräver ingående kunskap. (Dir S 2020:01)
- Ny pågående utredning till 2021 om kostnader för boende i LSS-boenden. (Dir 2020:28)

Kvarstående utmaningar...

Spela klippet för att se Robin göra de saker han förut inte kunde göra. Foto: SVT

Robin hölls inlåst i ett hus i skogen – så annorlunda ser hans liv ut i dag

UPPDATERAD IGÅR 06:34 PUBLICERAD 13 OKTOBER 2020

UPPDRAG GRANSKNING · Personalen på boendet sa att Robin inte klarade av att vara ute bland människor, att han mådde bäst av kala

Senaste avsnittet i SVT Play

Uppdrag granskning
Dicks rop på hjälp · 14 oktober kl 12:00

Robin hölls inlåst - har träffat sin bror för första gången på sex år

Hör hur autistiske Dick plågades av personalen: "Vill du ha mer?"

Kontakta Uppdrag granskningens redaktion
UPPDRAG GRANSKNING · Här hittar du kontaktuppgifter till reportrar och redaktörer

Tipsa oss – så gör du

Skicka information till Uppdrag granskning på ett säkert sätt

